

Aan

Minister LJS

Deadline: z.s.m.

Nota actief openbaar

Ja

SG

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Afdeling C

Opgesteld door

Datum

2 juni 2026

Kenmerk

4393938-1099488-WJZ

Bijlage(n)

6

nota

TER BESLISSING

Nota n.a.v. nader verslag Wams en start
internetconsultatie amvb/Besluit Wams

1. Aanleiding

De Tweede Kamer heeft een nader verslag uitgebracht bij het wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein (Wams). De antwoorden zijn gereed en vervat in de nota naar aanleiding van het nader verslag en worden met deze beslisnota aan u voorgelegd. Ook is het concept van de amvb - het Besluit Wams - bij dit wetsvoorstel gereed voor internetconsultatie.

Toelichting deadline: het streven is gericht op het zo spoedig mogelijk voortzetten van de behandeling van het wetsvoorstel in de Kamer.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- in te stemmen met de antwoorden in de nota n.a.v. het nader verslag en de inhoud van bijgevoegde Kamerbrief, deze beide te tekenen en toe te sturen aan de Tweede Kamer;
- in te stemmen met het starten van de internetconsultatie van de concept-amvb bij dit wetsvoorstel.

De nota n.a.v. het nader verslag wordt ook voorgelegd aan de Minister van Werk en Participatie, namens wie u de stukken mede indient. De bij het wetsvoorstel betrokken bewindspersonen, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister en Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, worden geïnformeerd over de nota n.a.v. het nader verslag en de concept amvb.

3. Kernpunten

Nader verslag

- Meerdere Kamerfracties (PRO, CU, D66, SP, CDA, CU en VVD) hebben vragen gesteld over bemoeizorg/de aanpak van verward en onbegrepen gedrag en de keuze in het wetsvoorstel om onderscheid te maken in de verstrekkingplicht voor professionals met een wettelijk geregeld beroepsgeheim en een geheimhoudingsplicht op basis van een beroepscode (CDA, CU en PRO).
- Door de fracties van CU en D66 is gevraagd naar de mogelijkheid voor de invoering van een meldrecht voor medische professionals.

- De SGP fractie heeft gevraagd hoe het wetsvoorstel zich verhoudt tot de decentralisatiegedachte (gemeentelijke beleidsvrijheid).

Datum
28 mei 2026

Concept amvb

- De concept amvb regelt welke partijen kunnen meedoen aan een onderzoek naar meervoudige problematiek en aan een gecoördineerde aanpak, en aan welke informatiebeveiligingsnormen partijen moeten voldoen voor gegevensverwerking op grond van de Wams. De concept amvb is nu gereed voor internetconsultatie. Overigens wordt op verzoek van de Kamer de concept-amvb ook meegestuurd aan de Kamer.

Kenmerk
4393938-1099488-WJZ

4. Toelichting

Het wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek sociaal domein is op 30 januari 2023 ingediend bij de Tweede Kamer en vloeit voort uit een juridische noodzaak om grondslagen te creëren voor domeinoverstijgende gegevensverwerking in het kader van de gecoördineerde aanpak van meervoudige problematiek in het sociaal domein.¹ Met het wetsvoorstel wordt tevens gehoor gegeven aan een roep uit de praktijk om te komen tot een duidelijk handelingskader om zodoende handelingsverlegenheid terug te kunnen dringen en te kunnen komen tot betere dienstverlening aan cliënten door betere samenwerking tussen betrokken partijen.

Inhoud

Een algemene toelichting op de inhoud van de Wams is opgenomen in bijlage 1 bij deze nota. In bijlage 2 vind u een geconsolideerde versie van de Wmo 2015, waarin met kleuren de Wams en de nota van wijziging zijn opgenomen.

Proces

De Tweede Kamer heeft op 14 maart 2023 verslag uitgebracht. Na de val van het kabinet-Rutte IV heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel op 12 september 2023 controversieel verklaard. Op 18 juni 2025 is het wetsvoorstel niet controversieel verklaard.² Uw voorganger heeft op 13 februari 2026 de nota n.a.v. het verslag tezamen met een nota van wijziging en een lijst met partijen op wie de Wams betrekking kan hebben (conform de concept amvb), aan de Kamer gezonden. De Kamer heeft op 31 maart jl. het nader verslag uitgebracht.

Nota van wijziging

- In de nota van wijziging zijn een aantal wetstechnische omissies hersteld en een aantal inhoudelijke wijzigingen voorgesteld.
- De belangrijkste wijzigingen betreffen het toevoegen van een definitie van ernstige meervoudige problematiek, het aanpassen van de bepaling voor het verstrekken van persoonsgegevens door professionals met een beroepsgeheim en een duidelijker afbakening in de bepalingen over verdere verwerking van gegevens voor interventies.

¹ Advies Autoriteit Persoonsgegevens 2016. Bron:
[01 rapport de rol van toestemming in het sociaal domein.pdf](#)

² [Extra procedurevergadering commissie VWS \(groslijst controversieel verklaren\) | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Lijst met partijen en concept amvb

- Een aantal fracties stelden in het verslag vragen over de partijen die kunnen deelnemen aan een onderzoek of een gecoördineerde aanpak op grond van dit wetsvoorstel. Om deze fracties daarover te informeren is bij de verzending van de nota n.a.v. het verslag in februari alvast de lijst met partijen aan de Kamer gezonden.
- De concept amvb regelt naast welke partijen kunnen meedoen aan de gecoördineerde aanpak, ook aan welke informatiebeveiligingsnormen partijen moeten voldoen voor gegevensverwerking op grond van de Wams. VNG realisatie heeft in februari 2024 de uitvoeringstoets gepubliceerd.³

Datum
28 mei 2026

Kenmerk
4393938-1099488-WJZ

Toelichting aandachtspunten in het nader verslag

Bemoeizorg/verward onbegrepen gedrag

Gevraagd wordt of de huidige praktijk van gegevensdeling en de juridische basis voor bemoeizorg en hulpverlening aan mensen met verward gedrag/onbegrepen gedrag volstaan. Specifiek wordt gevraagd naar een mogelijkheid tot doorbreking van het beroepsgeheim en een nadere wettelijke basis voor bemoeizorg.

Met het wetsvoorstel wordt de gemeentelijke taak rond openbare geestelijke gezondheidszorg weer verankerd in de wet. Daarnaast worden ook de meldpunten niet acuut en de gegevensverwerking door deze meldpunten geregeld. Ook regelt het wetsvoorstel de mogelijkheid onderzoek te doen naar ernstige meervoudige problematiek om een gecoördineerde aanpak te kunnen bieden. Dit is een vorm van bemoeizorg.

In de nota n.a.v. het nader verslag wordt toegelicht dat naar aanleiding van het verzoek van de Kamer om concrete kaders te delen over de invulling van de bemoeizorg in de Wmo 2015 en het onderzoek van Movisie naar de huidige praktijk rond bemoeizorg, VWS samen met gemeenten en andere partijen onderzoekt welke beleidsopties er zijn om bemoeizorg te versterken. In de voortgangsbrief van de interdepartementale aanpak verward en onbegrepen gedrag wordt de Kamer rond de zomer geïnformeerd.

Ook is aan de Kamer toegezegd om samen met ketenpartners te inventariseren wat nodig is om het tijdig delen van gegevens over personen met verward en onbegrepen gedrag, voor zover noodzakelijk, te bevorderen.⁴ Hierbij wordt ook bezien of wetgeving aan de orde moet zijn waarbij specifiek aandacht wordt besteed aan de rol van het beroepsgeheim.

Onderscheid verstrekken van gegevens door professionals met geheimhoudingsplicht op basis van een beroepscode en op basis van een wettelijk geregeld beroepsgeheim

Het college van B&W kan ten behoeve van het onderzoek naar meervoudige problematiek aan betrokken partijen om gegevens vragen. Voor partijen met een wettelijk geregeld beroepsgeheim is een aparte regeling opgenomen. Voor de overige partijen – dus ook partijen die op basis van een beroepscode een beroepsgeheim hebben – geldt een verplichting tot het verstrekken van noodzakelijke gegevens (artikel 5.4.2, eerste lid).

³ [eindrapport ut amvb wams versie 1.0.pdf \(vng.nl\)](#)

⁴ Kamerstukken II, 2025/26, 36295, nr. 7.

Datum
28 mei 2026

Kenmerk
4393938-1099488-WJZ

In de nota n.a.v. het nader verslag lichten we toe dat voor deze twee groepen niet dezelfde (wettelijke) kaders gelden en het onderscheid in de Wams daarmee niet afwijkt van de geldende regels rond het beroepsgeheim. Voor partijen met een beroepsgeheim op basis van een beroepscode (en hun cliënten) gelden wel waarborgen voor de verstrekking. Het wetsvoorstel biedt deze partijen de ruimte om gegevens niet te verstrekken indien zij van oordeel zijn dat zwaarwegende redenen zich daartegen verzetten. Bijvoorbeeld als zij daarmee (te zeer) het vertrouwen van de cliënt beschadigen of indien het college van B&W zijn onderzoek onvoldoende heeft onderbouwd. Sowieso is er geen grondslag om meer gegevens te vragen en te verstrekken dan die noodzakelijk zijn voor het onderzoek.

Opnemen van een meldrecht in het wetsvoorstel

Onder meldrecht wordt in deze context verstaan een juridische basis die de bevoegdheid regelt voor (zorg)professionals die aan geheimhoudingsplicht zijn gebonden om zonder toestemming en/of medeweten van een cliënt/patiënt een melding te kunnen doen bij de gemeente en persoonsgegevens te verstrekken in het geval sprake is van (een vermoeden van) ernstige meervoudige problematiek en/of verward/onbegrepen gedrag (al dan niet met veiligheidsaspecten).

In de nota n.a.v. het nader verslag wordt toegelicht dat de bepaling, over doorbreking van het beroepsgeheim zoals die luidde voor de nota van wijziging, in feite een meldrecht inhield. Daarmee werd doorbreking van het (medisch) beroepsgeheim (in beperkte mate) mogelijk gemaakt, maar dit stuitte op veel weerstand bij medische beroepsgroepen. Er zijn de nodige overleggen gevoerd, maar dit leidde niet tot een gedragen alternatief. Daarom is bij nota van wijziging een bepaling opgenomen die voor partijen met een wettelijk geregeld beroepsgeheim de huidige situatie in stand houdt.

De Wams in relatie tot de decentralisatiegedachte

Door de SGP fractie wordt gevraagd of een minder verstrekkende oplossing mogelijk was om handelingsverlegenheid bij de aanpak van meervoudige problematiek te adresseren. Er bestaat een juridische noodzaak om tot wetgeving te komen. De Autoriteit Persoonsgegevens wees er in 2016 op dat de gegevensverwerking in het sociaal domein, die nodig is om bij meervoudige problematiek tot een gecoördineerde aanpak te komen, niet kan worden gebaseerd op toestemming van de betrokkene, vanwege de afhankelijkheidsrelatie met de overheid. Conform de AVG zijn voor noodzakelijke gegevensverwerking wettelijke grondslagen nodig. De huidige sociaal domeinwetten zijn voor wat betreft de gegevensverwerking verkokerd geregeld. Dat staat in de weg aan het tot stand brengen en kunnen coördineren van een integrale aanpak bij meervoudige problematiek (volgens het adagium 'één gezin, één plan, één regisseur'). Het opnemen van duidelijk omschreven taken in de wet geeft enerzijds een goed omlijnd kader voor de verwerking van noodzakelijke gegevens en draagt anderzijds bij aan het wegnemen van handelingsverlegenheid.

a. Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten

Er zijn geen aanvullende financiële gevolgen. In het kader van de POK-middelen is al aanvullende financiering naar gemeenten overgeheveld voor de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel.

Het wetsvoorstel richt zich voornamelijk op gemeenten. Vanuit het Rijk wordt ondersteuning aangeboden. De minister van BZK is verantwoordelijk voor de adequate voorbereiding op de inwerkingtreding van de wet. De implementatie is een samenwerking van partners vanuit de departementen, de VNG, Divosa en andere partijen uit het veld. Via het ministerie van BZK loopt een implementatietraject waarvoor de financiering is vastgelegd.

Datum
28 mei 2026

Kenmerk
4393938-1099488-WJZ

Regeldruk voor burgers en professionals

Het Adviescollege toetsing regeldruk heeft advies uitgebracht over de regeldrukgevolgen. Het ATR onderkent nut en noodzaak van het wetsvoorstel Wams en acht het afdoende gemotiveerd. Wat betreft de werkbaarheid van het wetsvoorstel in de praktijk verwacht ATR dat de administratieve lasten voor burgers afnemen, hetgeen bijdraagt aan een efficiëntere en effectievere uitvoeringspraktijk.

In het wetsvoorstel is een coördinerende rol opgenomen voor het college bij de aanpak van meervoudige problematiek en de daarmee samenhangende wettelijke grondslag voor de benodigde gegevensverwerking. Deze aanpak, de verdeling van verantwoordelijkheden tussen betrokken professionele partijen en het komen tot afspraken met partijen (van aanpalende domeinen) in een gecoördineerde aanpak, kan voor gemeenten een uitdaging zijn. Bij de implementatie en communicatie wordt hieraan de nodige aandacht besteed.

Arbeidsmarkteffecten

Niet van toepassing.

b. Juridische aspecten

Het wetsvoorstel, zoals het is ingediend bij de Kamer, bevatte t.o.v. de huidige geldende wet- en regelgeving een extra doorbrekingsgrond van het beroepsgeheim. Die doorbrekingsgrond hield in dat in het (specifieke) geval van ernstige meervoudige problematiek, waarbij cliënt geen toestemming geeft of kan geven om gegevens te delen met de gemeente, de (zorg)professional desgevraagd en met inachtneming van specifieke waarborgen zonder toestemming gegevens zou kunnen verstrekken aan de gemeente. Deze doorbrekingsgrond stuitte op kritiek van veldpartijen en kritische vragen van de Kamer. Met partijen (zorgpartijen, VNG/gemeenten en GGD GHOR) zijn gesprekken gevoerd en diverse opties doorgenomen. Dat heeft niet geleid tot consensus en gedeeld draagvlak. In samenspraak met veldpartijen is geprobeerd is om tot een gedeelde visie te komen en een voorstel voor een aangepaste bepaling om tegemoet te komen aan de bezwaren en toch enige wettelijke ruimte te kunnen bieden aan partijen met een wettelijk beroepsgeheim om in geval van ernstige meervoudige problematiek en ontbrekende toestemming gegevens te kunnen delen. Dit is niet gelukt, en daarom is bij nota van wijziging een bepaling opgenomen die voor partijen met een wettelijk geregeld beroepsgeheim de huidige situatie in stand houdt.

Op dit moment zijn de zienswijzen van partijen ongewijzigd en bestaat geen concrete aanleiding het bepaalde in de nota van wijziging aan te passen. Onder het kopje kernpunten zijn de lopende verkenningen beschreven die mogelijk op enig moment kunnen nopen tot (aanvullende) wetgeving. Hiermee voldoet u aan het verzoek van de VVD fractie tijdens het debat aanpak verward/onbegrepen gedrag van 9 april 2026 om de nota van wijziging nog eens kritisch te bezien.

c. Politieke en maatschappelijke context

Datum
28 mei 2026

Kenmerk
4393938-1099488-WJZ

Selectie van relevante Kamerbrieven, toezeggingen en debatten

- 27 september 2019 Brief regering: Aankondiging aanpassing van wet- en regelgeving m.b.t. gegevensuitwisseling privacy meervoudige problematiek en traject Uitwisseling Persoonsgegevens en Privacy Sociaal Domein (UPP).⁵
- 15 januari 2021 Reactie kabinet op het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag⁶. In deze kabinetsreactie wordt de Wams aangehaald als een wetsvoorstel dat kan leiden tot betere hulp.
- 18 februari 2026 Aanbiedingsbrief Kamer bij de nota n.a.v. het verslag en de nota van wijziging.⁷
- 9 april 2026 Commissiedebat Verward/Onbegrepen gedrag en veiligheid.⁸

Recente brieven veldpartijen

- Maart 2026 De KNMG en de Nederlandse ggz hebben een position paper opgesteld.⁹
- 26 maart 2026 Schriftelijk verzoek van de vaste Kamercommissie VWS om een reactie op de hiervoor genoemde brief.¹⁰ Dit verzoek wordt afgedaan in de aanbiedingsbrief bij de nota naar aanleiding van het nader verslag, aangezien de zorgen uit de schriftelijke inbreng van NIP, NVO en BPSW door Kamerfracties (grotendeels) zijn verwerkt in het nader verslag.
- 24 maart 2026 Schriftelijke inbreng van de VNG samen met Aedes, GGD GHOR Nederland, Nationale Politie, Raad voor de Kinderbescherming; 3 reclasseringsorganisaties (3RO) en de vereniging Nederlandse Zorg- en Veiligheidshuizen.¹¹

Draagvlak onder veldpartijen en Tweede Kamer

Uit gesprekken met stakeholders zoals de VNG, TSD, gemeenten en vertegenwoordigers van cliënten en uitvoeringsorganisaties (zoals Divosa, SVB en UWV) en uit het (nader) verslag van de Kamer komt naar voren dat wordt uitgekeken naar de inwerkingtreding van de wet. Dit wetsvoorstel biedt een gebalanceerd kader om – vaak kwetsbare mensen en gezinnen – die te kampen hebben met meervoudige problematiek, eindelijk beter te kunnen gaan helpen. Gevoelig punt blijft afgelopen jaren tot heden de doorbreking van het beroepsgeheim, specifiek bij ernstige meervoudige problematiek. Onder andere VNG/gemeenten en GGD GHOR Nederland menen dat handelingsverlegenheid in die situaties geadresseerd moet worden met een uitdrukkelijke wettelijke doorbrekingsmogelijkheid. Zorgpartijen¹² menen dat het huidige juridische kader met betrekking tot de doorbreking van het beroepsgeheim volstaat en dat (eventuele) handelingsverlegenheid verminderd kan worden door de kennis over het onderwerp te vergroten en d.m.v. goede samenwerkingsafspraken.

⁵ Kamerstukken II, 2019/20, 34477, nr. 66.

⁶ Kamerstukken II, 2021/22, 35510 nr. 4.

⁷ Kamerstukken II, 2025/26, 36295, nr. 7

⁸ [Verward/onbegrepen gedrag en veiligheid | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

⁹ Bron: [handlerdownloadfiles.ashx](#)

¹⁰ [3-den; Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein \(36295\).pdf](#)

¹¹ [VNG Notitie](#)

¹² [Brief-tbv-schriftelijk-overleg-Wams-vragen-8-maart-2023.pdf \(denederlandseggz.nl\)](#)

Uit de gesprekken bleek dat partijen met een wettelijk geregeld beroepsgeheim mogelijkheden zien om met handreikingen meer handvatten te geven en duidelijkheid te bieden welke speelruimte zorg- en hulpverleners hebben. Bijvoorbeeld het inzetten van een wettelijk vertegenwoordiger en meer kennis over de inzet van het leerstuk van conflict van plichten.

Datum
28 mei 2026

Kenmerk
4393938-1099488-WJZ

In het verslag (maart 2023) zijn door bijna alle toenmalige Kamerfracties (al dan niet onder verwijzing naar de brief van zorgpartijen) kritische vragen gesteld over de doorbreking van het beroepsgeheim. Met de nota van wijziging is tegemoet gekomen aan de kritiek.

De vragen in het nader verslag (maart 2026) zijn uiteenlopend van aard, maar in algemene zin blijkt uit het nader verslag onverminderd het draagvlak voor de Wams.

Communicatie

Zoals hiervoor beschreven (onder 4b) wordt in samenspraak met partijen onderzoek gedaan naar inkadering van bemoeizorg en een verkenning naar wat nodig is t.a.v. gegevensdeling binnen de brede aanpak Verward/onbegrepen gedrag in situaties van verward/onbegrepen gedrag met veiligheidsrisico's.

Het streven is de Kamer rond de zomer in aparte brieven te informeren over de stand met betrekking tot het onderzoek naar bemoeizorg en over de genoemde verkenning. Eind van 2026 volgen oplossingsrichtingen in de rapportage over de aanpak verward/onbegrepen gedrag.

5. Afstemming

De Wams komt tot stand in nauwe samenwerking tussen de ministeries van VWS (DMO, Jeugd, CZ (met name m.b.t. de meldpunten) en WJZ), de ministeries van SZW (Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening), BZK en JenV en maakt onderdeel uit van het meeromvattende traject 'Uitwisseling Persoonsgegevens en Privacy' (UPP). Het ministerie van BZK coördineert dit traject. BZK is leidend t.a.v. de implementatie van de Wams en VWS m.b.t. het wetgevingstraject. De antwoorden in de nota n.a.v. het verslag zijn afgestemd met deze departementen, en daar waar aan de orde onder verantwoordelijkheid van deze ministeries beantwoord. In de vorige fase – m.b.t. de nota van wijziging en de nota n.a.v. het verslag – heeft afstemming plaatsgevonden met: VNG, NVO, BPSW, LHV, KNMG, GGZ NL, NIP en GGD GHOR.

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

